

TEORIER OM MÄNNISKAN

062

A man in a black jacket and dark pants is riding a white bicycle. He is looking back over his shoulder towards the camera. The bicycle has 'CALIB' written on the frame. The background is a plain, light-colored wall with a dark baseboard.

Nikola Borggård Gavanzov

A woman with long dark hair, wearing a black leather jacket and light-colored cargo pants, is sitting on a black bench. She is looking towards a man who is kneeling on the floor next to her. The man is wearing a black jacket, a grey scarf, and a black beanie. He is pointing his finger towards the woman. The background is a plain, light-colored wall with a dark baseboard.

Sharzad Rahmani, Yohannes Frezgi

En ny röst

2020 gjorde Barnteaterakademien en grovmanussatsning, där beställningarna gick till författare med en tydlig egen penna, men som ännu inte skrivit dramatik. Viljan var att hitta nya röster för scenen och tre blivande dramatiker försågs med varsitt coachande team bestående av dramaturg, regissör, skådespelare och scenograf. En av de tre var Bereket Hailemariam. Och värdteater för Bereket blev Backa Teater.

Bereket hade då studerat vid Biskops Arnös författarskola, skulle precis börja på litterär gestaltning på Akademien Valand och hade dittills uttryckt sig i poesi och novellform. Med Stefan Åkesson som dramaturg och bollplank började han nu skriva på sin första dramatiska text. I uppdraget låg att målgruppen skulle vara ung publik, men i övrigt var det helt upp till Bereket själv vad pjäsen skulle handla om och vilken form den skulle ha.

Månader senare, när det blev dags för offentlig presentation våren 2021, befann vi oss i full pandemi. Istället för offentlig presentation med publik filmades läsningar av de tre texterna för spridning i branschen. Jag var själv med vid läsningen av Berekets text, och jag minns hur vi i rummet växlade blickar med varandra: "Shit, vad är detta för text! Så formmässigt driven, så rytmisk, så rolig och komplex. Har mannen verkligen aldrig skrivit dramatik förut?"

Det var verkligen så. En ny dramatiker var född och det med en otroligt stark första pjäs. Ja, för det var inte bara ett grovmanus, det var en komplett pjästext. Och redan då stod det nog rätt klart: Backa Teater ville sätta upp *Teorier om människan*. Det sa helt enkelt klick.

Bereket kommer från en familj med stark muntlig berättartradition. Han tillskriver en stor del av sitt eget intresse till uppväxten, där berättelser skapades, redigerades och berättades live. Detta syns i *Teorier om människan*.

Utöver skrivande har han studerat teologi och filosofi. Även det syns i *Teorier om människan*. Han älskar hiphop och är intresserad av frågor om musikens relation till berättande. Inte minst det syns i Berekets pjäs. Under arbetet har vi talat om den som musik, som ett stycke jazz, som ett komponerat verk i olika satser. Här finns en skön kombo av vardagligt tjöt och förhöjt språk. Vi har också talat om Shakespeare! Och om vänskap. Om ensamhet. Om tro. Och existensen.

Bereket Hailemariam är född 1989 och är uppvuxen i Rimbo, Norrtälje, och bor numera i Malmö. *Teorier om människan* är förstlingsverket. Men han har nu också skrivit *En lifetime supply of Capri-Sun* som spelades hösten 2023 på Angereds Teater. För närvarande arbetar Bereket bland annat på en novellsamling och en roman, samt en dramatisk text inom ramen för ett målinriktat arbetsstipendium från Sveriges författarfond.

Kristina Ros
Dramaturg

Läs gärna mer om Bereket och hans tankar i lärmaterialet som du hittar på vår hemsida.

Och här finns Berekets spellista med bland annat låtar han lyssnade på när han skrev *Teorier om människan*.

BARNTEATERAKADEMIN

Barnteaterakademien verkar med medel från Göteborgs Stad och har som centralt uppdrag att stimulera tillväxten av nya dramatiker och ny dramatik för barn och unga. Sedan starten 2005 har 47 dramatiska texter i olika format tagits fram genom BtA:s textsatsningar, varav 25 fullskaliga grovmanus. Av dessa har hittills elva stycken lett till färdig pjäs och uppsättning på teatrar i olika delar av landet.

Den första tiden var Backa Teater/Göteborgs Stadsteater huvudman för verksamheten, men 2008 gick det över till Angereds Teater. Backa Teater är dock fortsatt med i styrgruppen.

Jag kan nästan se mig själv i hennes pärlor
Min kropp är här men jag sover mellan stjärnor
Det går inte säga vad som sker i våra hjärnor
Det går inte säga går inte säga går inte säga

Yasin, ur *DSGIS – Det Som Göms i Snö*, (2019)

TEORIER OM MÄNNISKAN

AV: Bereket Hailemariam

REGISSÖR: Lars Melin

SCENOGRAF & KOSTYMDESIGNER: Josefin Hinders

KOMPOSITÖR & LJUDDESIGNER: Jonas Redig

LJUSDESIGNER: Bella Oldenqvist

MASKDESIGNER: Josefin Ekerås

DRAMATURG: Kristina Ros

REGIASSISTENT: Felicia Stjärnsand

MEDVERKANDE:

Yohannes Frezgi

Nikola Borggård Gavanozov

Sharzad Rahmani

PRODUCENT: Emelie Wessberg

BELYSNINGSMÄSTARE: William Sjöberg

LJUDTEKNIKER: Simeon Pappinen Hillert

REKVISITA & ATTRIBUT: Ellen Dynebrink,

Wanja Johansson Fernandes

DEKOR & SCENTEKNIK: Mattias Ek, Colin Ferguson,

Krister "Kritan" Nylander

DEKORANSVARIG: Krister "Kritan" Nylander

KOSTYMMÄSTARE: Helena Arvidsson O'Byrne

KOSTYMVÅRD: Malin Garellik

MASKÖRER: Katrin Lind, Miranda Kull Sandin *

* Lärning från Hantverkslärlingsutbildningen i Leksand.

PROJEKTLEDARE BARN OCH UNGA & KOMMUNIKATÖR:

Erika Isaksson

KOMMUNIKATÖR: Karin Holm

MARKNADSFÖRARE: Hanna Lööf

PUBLIKARBETARE: Ulrika Andersson

FOAJÉPERSONAL: Cassandra Kuzma,

Klara Lemurell

FÖRESTÄLLNINGSFOTOGRAF: Ola Kjelbye

TRAILER: Kristian Eriksson Söderström

ILLUSTRATÖR: Jens Fänge

PROGRAMREDAKTION: Hanna Lööf, Kristina Ros

PROGRAMLAYOUT: Jonas Kündig

TEKNISK CHEF: Nicholaus Sparding

CHEFSPRODUCENT & ADMINISTRATIV CHEF: Lisa Nowotny

KONSTNÄRLIG CHEF: Lars Melin

VD & ANSVARIG UTGIVARE: Björn Sandmark

TACK TILL: Backa Backstage, Donnergymnasiet, Franklins gymnasium, Fridaskolan, Lekstorpsskolan, Lindholmens tekniska gymnasium, Sannaskolan, Anna Axelsson, Stefan Åkesson.

Teorier om människan tillkom i Barnteaterakademins grovmanusbeställning Nya röster, 2021.

Urpremiär på Backa Teater 4 december 2024.

Föreställningen är ca 1 tim 30 min.

Ett ord börjar inte som ett ord – det är en slutprodukt som börjar som en impuls stimulerad av en attityd och ett beteende som bestämmer behovet av uttryck. Processen sker inom dramatikern, den upprepas inom skådespelaren. Båda kanske bara är medvetna om orden, men både för författaren och sedan för skådespelaren är ordet en liten synlig del av en gigantisk okänd formation.

Peter Brooks, ur *Den tomma spelplatsen*
(översättning Anita Dahl och Leif Zern 1969)

JOHN COLTRANE

John Coltrane var en av jazzens största och mest stilbildande, med saxofon som instrument. Han spelade tillsammans med bland andra Miles Davis, Thelonious Monk och verkade också som kompositör.

Coltranes improvisatoriska spel har beskrivits som sjok av ljud (sheets of sound) och ett av hans mest omtalade arbeten var *Giant Steps*, ett album som släpptes 1960 och sedan dess har influerat generationer av jazzmusiker. Om själva titellåten, *Giant Steps*, har sagts att den bjuder på ett av de mest utmanande ackordsförlopp som man kan improvisera över och den har kallats "the most feared song in jazz". Coltrane var också en andlig sökare och gick mot slutet av sitt liv mer och mer mot frijazz.

Han föddes 1926 i North Carolina, USA, och gick bort 1967.

Friimprovisation är ett rum där man kan utvidga friheten, undersöka frihetens möjligheter, experimentera med livets möjligheter och uppfinna nya friheter. Denna frihet är beroendeframkallande och smittande. Ett nytt landskap öppnar sig och första gången är det vidunderligt. Innan man upplever det kan man inte veta att det finns.

Ur Vad är improvisation och varför improvisera? – Ett föredrag av Johannes Bergmark, experimentell improvisationsmusiker, författare, instrumentbyggare, surrealist m.m (1997).

Hos de flesta pingviner består äggkullen av två ägg, men kejsarpingvinen och kungspingvinen lägger ett ägg. Ruvningstiden varierar beroende på art, från 32 till 63 dygn. Ägget hålls vid en temperatur av +39 °C i den hudflik som det ligger i, trots att den omgivande temperaturen kan ligga på -40 °C och vinden kan blåsa med en hastighet av 40 meter per sekund.

Från Naturhistoriska riksmuséets hemsida.

Säsongen 2024-25 på Backa Teater:

VANSINNET Premiär 20 september

TEORIER OM MÄNNISKAN Urpremiär 4 december

MOT SLUTET Urpremiär 28 februari

FLICKAN OCH VILDPÄRONEN Nypremiär 21 mars

Skanna QR-koden för att komma till vår hemsida
där du kan läsa mer om föreställningen.

BACKA TEATER

LINDHOLMEN HISINGEN | WWW.BACKATEATER.SE | 031 708 71 00

Göteborgs Stadsteater AB ägs av Göteborgs Stad.
Vi verkar för en hållbar stad, öppen för världen.

Göteborgs Stadsteater